

HALM-KALK-VAND ER ET BRUGBART ALTERNATIV TIL SAND I SENGEBÅSEN

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se '[EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne](#)'

Ny FarmTest om halm-kalk- vand i sengebåsen giver et godt indtryk af dette underlag, men ikke endegyldig dokumentation for positiv effekt.

Mange mælkeproducenter efterlyser et alternativ til sand, når madrasserne skal skiftes ud. En mulighed er at skifte til kummer med en blanding af halm-kalk-vand (HKV). Med udgangspunkt i 10 mælkeproducenters erfaringer med HKV belyser en ny FarmTest fordele og ulemper.

Helt overordnet lyder konklusionen, at HKV er et godt alternativ – hvis man vel at mærke er indstillet på at yde den arbejdsindsats, som kræves for at vedligeholde sengene – nøjagtigt som med sand og halmmadrasser. Ellers er det bedre at holde sig til kunstmadrasser.

Sengebåse med HKV. Kalken er pH-neutral og dermed ikke bakteriedræbende. Foto: Inger Dalgaard.

Kræver god management

”Management er alfa og omega, når det handler om at få sengekummer til at fungere – uanset om der er fiber, sand eller HKV i dem,” lyder det fra konsulent Inger Dalgaard, SEGES Kvæg, som har stået for testen.

De skal holdes rene, tørre og fyldes op. Flere af deltagerne i HKV-testen er dog, ifølge Inger Dalgaard, glade for mindre dagligt strøarbejde. Til gengæld er det et lidt større arbejde en gang om ugen, hvor der både skal blandes og køres ind.

”Strøning med HKV tager gennemsnitligt ca. et minut pr. seng pr. uge,” fortæller Inger Dalgaard. Hun tilføjer, at det anbefales at forberede gødningshåndteringen i stalden på større mængder gylle og strøelse end tidligere, inden man starter op med HKV.

Tyder på god velfærdseffekt

Konkret effekt på ydelse, liggetid, yversundhed m.m. har, ifølge Inger Dalgaard, været svært at dokumentere i testen, da flertallet af deltagerne foretog flere forbedringer i stald og/eller management samtidig. Meget tyder dog på især stor effekt på hasetrykninger og hårafslid på haserne.

”Hos en af deltagerne faldt forekomsten af køer med hårafslid på haserne fra 84 pct. til 28 pct. på et halvt år,” fortæller Inger Dalgaard. Generelt var deltagerne meget positive over for skiftet.

”FarmTesten giver os en aktuel status på, hvordan HKV fungerer i nogle tilfældigt udvalgte besætninger i Danmark. Men der er behov for en større undersøgelse, hvis effekten af HKV skal dokumenteres,” lyder det fra Inger Dalgaard.

Læs mere på www.FarmTest.dk

Eller læs den [her](#)

Artiklen har været bragt i kvægNYT nr. 02 – 2016